

Joana Viga ČiPLYTė
MEDICINOS IR FARMAKOLOGIJOS PROFESORė
ALDONA L. BALTCH (BALČYTė)

Medicinos prof. dr. Aldonos L. Baltch (Balčytė, g. 1926) gyvenimas – tai siekis mokytis, tobulėti ir tarnauti žmonėms.

Gimė JAV emigrantų iš Panevėžio Julijos ir Antano Balčių šeimoje, gyveno ir mokėsi Amerikoje ir Lietuvoje, Panevėžio mieste, ir vėl Amerikoje. Mokslininkė profesinę karjerą pasiekė baigusi medicinos mokslus JAV. Dr. Aldona L. Baltch iki šiol vadovauja pačios įkurtai infekcinių ligų laboratorijai, kurioje dirba 6 žmonės. Profesorė savo mokslo tiriamąją veiklą apibūdina kaip darbą „su baltaisiais kraujo kūneliais ir bakterijomis, norint sužinoti, kaip antibiotikai padeda nugalėti infekcijas“. Ji yra 200 mokslinių publikacijų autorė arba bendraautorė.

Dr. Aldonos Balčytės mama Julija Puzinaitė gimė ir augo Panevėžyje. Tėvo Antano Balčio gimtinė – Panevėžio rajono Raguvos valsčius. XX a. pradžioje į JAV emigravo daug lietuvių, tarp jų – ir Julija Puzinaitė. Emigravo į JAV ir Balčys Antanas. Likimas taip lėmė, kad JAV gyvenę jaunuoliai susitiko, Julija ir Antanas sukūrė šeimą. Gyveno Binghamtono (NY, USA) mieste. Jiems gimė dukra Aldona ir sūnus Kęstutis. Dėl šeimyninių aplinkybių Balčių (Baltch) šeima ryžosi grįžti į Lietuvą. Vienerius metus gyveno Kaune, po to persikėlė į Panevėžį. Tuo metu dukrai Aldonai buvo šešeri metai. Aldona mokėsi Mergaičių gimnazijoje (dabar Panevėžio V. Žemkalnio gimnazija), baigė muzikos mokyklos fortepijono skyrių. Mergaitė, iš prigimties būdama gabi mokslams, muzikai, greitai priprato prie naujos aplinkos, surado gerų draugų. Dalyvavo „Meno kuopos“ veikloje, buvo valdybos narė, skaitė savo kūrybą, literatūrinius pranešimus, šoko tautinių šokių būrelyje.

aeruginosa: Infections and Treatment“, NEW YORK, Marsel Dekker, 1994, p. 615. (bendraautoris Raymond P. Smith).

Dr. Aldona Baltch yra daugelio mokslinių organizacijų narė, konferencijų dalyvė: „American college of Physicians„ (ACP), „Infectious Diseases Society of America“ (IDSA), „Society of Healthcare Epidemiology of America“ (SHEA), „American Society for microbiology“ (ASM), „Honor Medical Society“ (HMS). Dr. Aldona Baltch mokslinėse konferencijose, bendraudama su žymiais mokslininkais, garsina Lietuvos vardą, pasakoja Lietuvos istoriją ir, pagirta už gražų Aldonos vardą, pasakoja jo kilmę. Mokslininkė didžiuojasi esanti lietuvė ir tikisi, kad Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto bibliotekai dovanota knyga „Pseudomonas aeruginosa: Infections and Treatment“ bus naudinga Lietuvos medikams ir studentams. 2010 metų rugpjūčio mėn. profesorė atšventė vedybinio gyvenimo 50-etį. 2011 metais profesorė Aldona L. Baltch (Balčytė) minės 85-ąjį gimtadienį.

Prof. Aldona Baltch (Balčytė). JAV, 2010 (iš prof. asmeninio albumo)

Tai liudija išlikusios to meto nuotraukos. Aldona Balčytė 1944 metais baigė gimnaziją ir 1945 metais įstojo į Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto pirmą kursą.

Lietuvos pokario metų kataklizmai ne vieną šeimą vertė nerimauti, saugoti savo šeimos narių gyvybes. Julijos ir Antano Balčių keturių asmenų šeima, bijodama, kad gali būti ištremta į Sibirą, ryžosi vėl vykti į Ameriką. Po ilgų susirašinėjimų su valdžios institucijomis, pagaliau gavo leidimą vykti į JAV. Tai buvo 1947 metai. Šeima laimingai pasiekė Amerikos krantus, gyveno Binghamtono mieste.

Medicinos studijas JAV Aldona Baltch (Balčytė) tęsė Niujorke, Syracuso medicinos universitete. Mokslus baigė 1952 metais. Įgijo išsilavinimą biologijos srityje. Medicinos diplomas buvo išduotas Niujorko valstybinio universiteto Syracuso medicinos universitete. Stažavosi vidaus ir infekcinių ligų gydymo srityse. Diplomuota medicinos specialiste tapo 1959 metais. Po studijų dr. Aldona Baltch su vyru Jurgiu Gravrogku (jo tėvas profesorius Julijonas Gravrogkas buvo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius) persikėlė gyventi į Čikagą. Ilinojaus universiteto ligoninės Infekcinių ligų skyriuje ėjo docentės pareigas (Assistant Professor). Pakviesta dirbti akademinį darbą Albany Medical college of Union University, Aldona su vyru persikėlė gyventi į Albany miestą, kuriame gyveno per 40 metų. Šiuo metu mokslininkė daugiausia laiko skiria darbui pačios įsteigtoje tyrimų laboratorijoje.

Ilgametis darbas įvertintas: mokslininkei vidaus ligų ir farmakologijos srityse suteiktas profesorės laipsnis. Greta akademinio darbo Aldona Baltch buvo Albany miesto Veteranų ligoninės infekcinių ligų ir epidemiologijos skyriaus direktorė.

Ilgamečius mokslo tiriamuosius darbus (120) Aldona L. Baltch apibendrinio išleistoje knygoje „Pseudomonas

Julijos ir Antano Balčiū šeima iš JAV sugrįžusi į Lietuvą. Kaunas
(apie 1933 m.).

Aldona su broliu Kęstučiu. Panevėžys (apie 1936 m., fotografija J.
Žitkaus).

Panevėžio „Meno kuopos“ nariai. Iš kairės pirmoje eilėje 3-ia Aldona alčytė, antroje eilėje iš kairės 5-a V.Zaborskaitė. Panevėžys (apie 1942 m.)

Julijos ir Antano Baltch (Balčių) šeima. JAV (apie 1950 m.).
Nuotraukos iš E. Puzinaitės asmeninio albumo.